

## Dnes v Novom Cluse

- |                                                  |             |
|--------------------------------------------------|-------------|
| ☐ Ocenený jubilant na konferencii ObFZ           | str. č. 2   |
| ☐ Naša cestovateľka na Kapverdských ostrovoch    | str. č. 4-5 |
| ☐ Želanie našim čitateľom od známeho himalájistu | str. č. 7   |
| ☐ Úspešný galavečer našich motokrosárov          | str. č. 8   |

Rok sa chýli ku svojmu koncu a my sa pomaly pripravujeme na najkrajšie sviatky - na Vianoce. V tomto období sa pripravujeme nielen pečením dobrôt a upratovaním našich príbytkov, ale snažíme sa pokojnejšie prežívať a vnímať význam Vianoc. V advente je aj jeden sviatok, ktorý túžobne očakávajú najmä deti. Je venovaný pamiatke svätého Mikuláša, dobrodínca, ktorý neváhal použiť svoj majetok na prospech iných. Deti z našej materskej školy sa dôkladne pripravili a v kultúrnom dome v predvečer sviatku sv. Mikuláša predviedli úžasný program. Sála bola zaplnená deťmi našej obce, ktoré boli sprevádzané ich rodičmi a prišli aj starí rodičia. Svoje vystúpenie začali škôlkari spevom a tancom. Potom všetci spoločne volali na Mikuláša, aby už prišiel. A on naozaj prišiel a s úžasom pozeral na vystúpenie šikovných škôlkarov. A veru bolo sa na čo pozerieť. Prekvapení boli aj všetci prítomní, lebo program bol nový a deti mali oblečené aj nové kostýmy. Keďže išlo o Zimnú rozprávku, prevládala biela farba. Deti sa snažili z celého srdiečka. Vystúpenie sa páčilo a bolo spravodlivo odmenené veľkým potleskom prítomných divákov. A odmenou za snahu detí boli sladké balíčky, ktoré dostali priamo z rúk Mikuláša. Deti i pani učiteľky, ďakujeme za pekný zážitok.

Text - Ing. Zuzana Holáková, Foto - Jana Stančeková

## ŠIKOVNÍ ŠKÔLKÁRI PREKVAPILI NIELEN MIKULÁŠA



## POSLANIE CIRKVI

Cirkev nás v adventnej liturgii pripravovala na blížiaci sa sviatok našej spásy. Na štvrtú adventnú nedeľu nám predstavuje Pannu Máriu ako Matku v požehnanom stave, ako znamenie našej viery a nádeje. V evanjeliu tejto nedele sme počuli slová svätého Matúša: „Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého“ (Mt 1,18). Evanjelista považuje za potrebné hneď na začiatku povedať o tom jasné slovo. Jozefa nazýva manželom Márie, nie však otcom Ježiša Krista. Ohlasuje tajomstvo viery: Ježiš Kristus sa počal z Ducha Svätého a narodil sa z Panny Márie.

Zachraňujúca Božia láska prišla na svet ako Dieťa nosené v živote Matky Márie. Spása k nám prišla nie v hromobití a búrke, ale

(Pokračovanie na str. č. 3)

## NA LUCIU TAK, AKO MÁ BYŤ

S dvojnásobnou zvedavosťou v prvom rade novinárskou, ale aj občianskou, som sa vydal do večerných ulíc Veľkého Klíža zisťovať, či ešte žijú tradície. Vo štvrtok 12. decembra, na Luciu. A potešil som sa pri stretnutí s dvojicou mladých diev odetých v bielom. Ako dobre, že tradície u nás ešte pretrvávajú! Nevedno, či v našich uliciach bolo takýchto tajomných bytostí viac, každopádne už existencia tejto dvojice urobila zo všedného večera malý sviatok.

Text a foto - Peter Maťašeje

■ Takéto, priam rozprávkové medovníčky nachystala na tohtoročné sviatky Anička Neštepová.

Foto - A. Neštepová



Príjemné prežitie  
Vianočných sviatkov,  
šťastný a spokojný  
Nový rok 2014  
Vám prajú  
pracovníci obecného úradu



## Udalosti, Postrehy a Novinky v skratke

○ Hudobná skupina **PROGRES** z Čerenian je medzi milovníkmi ľudovej hudby dobre známa. Vznikla na jar v roku 1995 a odvtedy si získala naozaj veľkú priazeň. Túto populárnu hudobnú skupinu sme mali možnosť vidieť, počuť a zatancovať si pri jej hudbe v našom kultúrnom dome v piatok 29. novembra. Aj napriek dobrej propagácii (plagáty sme napríklad videli aj v Topoľčanoch) sa, prekvapujúco, program stretol s dosť malým záujmom.

○ V Zemianskych Kostolanoch sa 6. decembra uskutočnila riadna konferencia Oblastného futbalového zväzu Prievdza. Po schválení programu konferencie nasledoval slávnostný rámec stretnutia futbalových činovníkov. Pri príležitosti okrúhleho životného jubilea boli ocenení zaslúžilí funkcionári futbalových klubov, ktorí sa pričínili o rozvoj futbalu vo svojom klube i v ObFZ Prievdza. Niektorí z nich sa ešte stále aktívne zapájajú do futbalového diania vo svojom meste, alebo obci. Jedným z takýchto funkcionárov je aj člen OŠK Tatran Veľký Klíž **Imrich Varga**. Jeho dlhoročné pôsobenie v klíšskom futbale bolo ocenené a jubilant si z rúk predsedu ObFZ Prievdza Ivana Bartoša prevzal pamätnú plaketu. Informácie o tom prebehli aj v regionálnej tlači, pričom v týždenníku *My – Dnešok* publikovali, okrem iného, fotografiu zo slávnostného aktu, na ktorej je náš jubilant pri preberaní spomínaného ocenenia.

## ZASMEJME SA SPOLU

Pri večeri vraví manželka svojmu mužovi:  
*Nezabudol si, že zajtra mám meniny i narodeniny?*  
Nezabudol...kúpil som ti ľavú aj pravú topánku.

.....

Keby som bol ja Adam, ani si neviem predstaviť,  
ako by ten svet vyzeral. *Prečo?*  
Nemám rád jablká...

.....

Idete večer do kina?  
*Kdeže! Vraj dávajú nejaký sladčák - a ja mám cukrovku.*

### POĽOVAČKA

Dňa 7.12.2013 sa uskutočnila druhá spoločná poľovačka PZ Vrch Hora na diviačiu zver. Spoločnej poľovačky sa zúčastnilo celkom 33 hostí a pozostávala z dvoch pohonov. Vedúcim poľovačky bol Zdenko Beliansky. Prvý sa uskutočnil v časti Hôrka, Opálová, Trať, Rúbaň a Húšťavy, kde bolo spolu ulovených 7 kusov diviačej zveri. Druhý pohon sa uskutočnil v časti Besiedky a Jalšov a bol nemenej úspešný, nakoľko sa ulovilo 9 kusov diviačej zveri. Výrad sa konal pri novom poľovníckom dome Dolina za príjemného zimného počasia a zvuku lesníc. Tretie kolo sa uskutočnilo v KD Klíšske Hradište, podával sa výborný poľovnícky guláš, ktorý pripravili Antónia Cavoiová a Mária Hlavačeková. Posedenie spríjemňovala cimbalová hudba z Polúvsia. Nielen počasie, ale aj bohyňa lovu Diana priala zúčastneným tohto podujatia a umožnila všetkým stráviť pekné poľovnícke chvíle.

*Ing. Vladimír Húdok st.*

Stretli sa priatelia po rokoch.  
*Už si sa oženil?*  
Nie. A na čo čakáš?  
*Na autobus do Topoľčian.*

.....

A povedz, Anička, variť vieš?  
*Nie. Ale vynikajúco viem otvárať konzervy.*

.....

Chlapče, otecko je doma?  
*Nie je.*  
A kedy sa vráti?  
*Ak sa bude dobre správať, tak o desať rokov.*

.....

Čo si taký zamyslený?  
*Myslím na to, že si kúpim nové auto.*  
A môžeš si to dovoliť?  
*Prečo nie? Myslenie predsa nič nestojí.*

.....

Stretli sa dvaja známi na chodbe školy.  
*Tak čo, ako ide synovi učenie?*  
Zle... idem na rodičovské združenie pod cudzím menom.

.....

Platí zákazník účet v taxiku.  
*To bude omyl, ja som si vás chcel najať, nie kúpiť!*

.....

Vraví tetka Mara svojmu mužovi:  
*Bola som u doktora.*  
No a čo ti povedal?  
*Chcel, aby som mu ukázala jazyk a potom mi predpísal posilňujúce lieky. Ajajaj, hádam len nie na ten jazyk?*



■ Jubilant s cenou, ktorú dostal za celoživotnú angažovanosť vo futbale.  
Foto – Peter Maťašeje



■ Dva pohľady na vianočné stretnutie našich dôchodcov.  
Foto – Peter Maťašeje

Dôležitým bodom konferencie bola aj voľba predsedu ObFZ, predsedov komisií a voľba deväťčlenného Výkonného výboru ObFZ Prievdza. Jedným z dvoch zvolených zástupcov za okres Partizánske sa opäť stal Ing. František Bokor.

○ Klopaním na dvere začínalo slávnostné vianočné stretnutie MO Jednoty dôchodcov Slovenska. Spoločným zaspievaním *Tichej noci* pokračovali príjemné chvíle vo sviatočnej, takmer domáckej atmosfére. Slávnostne prestreté stoly a darčeky pre každého podčiarkli výnimočnosť nastávajúcich sviatkov. Pondelok 16. december bol pre dvadsaťdva účastníkov, ktorí sa zišli v zasaďačke obecného úradu, posledným stretnutím kalendárneho roka.

*Informácie zozbieral, napísal  
a zostavil Peter Maťašeje*



## POSLANIE CIRKVI

(Dokončenie zo str. č. 1)

v milom zjave Matky s Dieťaťom. Tento zjav zostane navždy znamením našej viery. Máriino tajomstvo má však aj druhú stránku: Panna Mária je vzorom a obrazom Cirkvi. Čo sa stalo v jej živote, to sa tajomne deje v živote Cirkvi.

Stojíme na prahu sviatku narodenia nášho Pána Ježiša Krista. V ňom Boh vstupuje do nášho sveta. Nie ako sviatočný návštevník, ktorý príde a odíde. Prišiel, aby medzi nami zostal podivným spôsobom, ktorému hovoríme Cirkev. Je vhodné pred Vianocami si pripomenúť, že naša Cirkev je viac, než sú naše bežné predstavy o nej.

Na otázku o Cirkvi by mnohí odpovedali asi takto: „Cirkev - to je pápež v Ríme, biskupi, kňazi v kostole, rehoľníci v kláštore.“ Správna odpoveď je však iná: „V Cirkvi Ježiš Kristus ďalej hlása svoje evanjelium, v Cirkvi začleňuje jednotlivcov do spoločenstva lásky, v Cirkvi všetkým ponúka spásu.“

Hoci to v dnešnej dobe znie nemoderne, zostáva jednoznačnou pravdou, že nemôžeme byť kresťanmi bez Ježiša Krista v jeho Cirkvi. Nemôžeme sa považovať za Kristových nasledovníkov bez spoločenstva Božieho ľudu, bez jeho rodiny - bez Cirkvi.

Cirkev sa prejavuje tam, kde človek koná ako vykúpený, kde sa posväcuje Božím slovom a sviatosťami. Cirkev sa prejavuje aj tam, kde sa človek ujíma slabšieho, kde sa hľadá pravda, spravodlivosť, ľudská dôstojnosť a sloboda. Pracovnou metódou Cirkvi je láska a služba.

Cirkev musí kráčať dejinami s Ježišom Kristom jeho krížovou cestou, musí odpúšťať kajúcnikom, potešovať plačúcich, chrániť bezbranných, povzbudzovať tých, ktorí premáhajú zlo dobrom, tých, ktorí proti pýche a sebaistote tohto sveta stavajú vykupiteľskú moc bezmocnej a ukrižovanej lásky.

Pán Boh sa otvoril svetu v Kristovej láske. Cirkev sa otvára svetu v láske kresťanov. Službou ľudstvu slúži Cirkev Pánu Bohu. Medzi správnu službu Bohu a ľuďom nie je rozdiel. Pán Ježiš o tom hovorí: „Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mt 25,40).

Cirkev nás učí dvojakému spôsobu bohoslužby: osobnému a spoločnému. Osobná bohoslužba je v našom osobnom živote na základe viery, nádeje a lásky, v našej modlitbe. Spoločnú bohoslužbu vykonávame v Cirkvi. Prostredníctvom Cirkvi sa stretávame s Ježišom Kristom, v jeho slove spoznávame Pána Boha, skrze neho sa posväcujeme spoločnou modlitbou a prijímaním sviatostí.

Vianočné tajomstvo žije v nás, v spoločenstve Božieho ľudu - v Cirkvi. V bohoslužbe Cirkvi oslavujeme narodenie Pána Ježiša. Skláňame sa pred ním v jasičkách a v tichej poklone vyznávame s anjelmi, s Pannou Máriou, so svätým Jozefom i s pastiermi: „Ty si náš Spasiteľ, Mesiáš a Pán.“

Mons. Anton Kováčik, správca farnosti

## POZVÁNKY

❖ V našej obci je koledovanie s DOBROU NOVINOU už niekoľkoročnou tradíciou. Koledníci sa tešia ako budú ohlasovať radostnú správu NARODIL SA KRISTUS PÁN.

❖ ❖ ❖

❖ Všetkých ľudí dobrej vôle, všetku našu verejnosť pozývame do farského kostola na **Jasličkovú po-božnosť**. Uskutoční sa na Božie narodenie, teda v stredu 25. decembra. Začiatok je o 15,00 hod.

❖ ❖ ❖

❖ Prvým turistickým podujatím nového roka bude už tradičný **TROJ-KRÁĽOVÝ VÝSTUP na MICHALOV VRCH**. Uskutoční sa v pondelok **6. januára 2014**. Stretnutie účastníkov bude pri jazierku Lázeň o 9,50 hod. Všetkých srdečne pozýva výbor KST Ostrá!

❖ Výbor KST Ostrá Veľký Klíž pozýva všetkých svojich členov, nových záujemcov o vstup do turistického diania, ale aj širokú verejnosť na **VÝROČNÚ ČLENSKÚ SCHÔDZU**. Uskutoční sa v malej zasadačke kultúrneho domu v sobotu **25. januára 2014**. Začiatok je o 18-tej hodine.

## SPOMIENKA

Dňa 30.12.2013 uplynie rok, čo nás náhle a bez rozlúčky opustil náš milovaný manžel, ocino, syn

### JOZEF BIELICH

*Každý deň sa pýtame, PREČO? sa už nezvítame?*

*Každý deň pre nás ťažký je, kto z nás ten žiaľ prežije?*

*Priveľa otázok, vieme,*

*či spýtať sa Ťa, Bože, smieme?*

*Ako ďalej žiť bez Teba máme?*

Za modlitby a spomienku ďakujeme všetkým, ktorí naňho nezapli a spomínajú s nami.

*S láskou smútiaca rodina*



## Beažoželáme

V mesiaci **december 2013** oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

|                           |                      |                 |
|---------------------------|----------------------|-----------------|
| <b>Veronika Mokranová</b> | - Klíž 38 -          | <b>50 rokov</b> |
| <b>Karol Spišák</b>       | - Kl. Hradište 209 - | <b>50 rokov</b> |
| <b>Ján Najman</b>         | - Klíž 210 -         | <b>60 rokov</b> |
| <b>Eva Hrdá</b>           | - Kl. Hradište 77 -  | <b>70 rokov</b> |

Z najstaršej generácie našich spoluobčanov oslávili svoje jubileum:

|                          |                      |                 |
|--------------------------|----------------------|-----------------|
| <b>Jozefína Kňazeová</b> | - Kl. Hradište 186 - | <b>83 rokov</b> |
| <b>Dominik Bujna</b>     | - Kl. Hradište 159 - | <b>85 rokov</b> |
| <b>Karol Kňaze</b>       | - Kl. Hradište 186 - | <b>85 rokov</b> |
| <b>Mária Čermanová</b>   | - Klíž 49 -          | <b>86 rokov</b> |

Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

Redakcia Nového Clusu  
a pracovníci obecného úradu

## \* NOVORODENCI \*

12.12.2013 Peter a Dávid Kňaze, rodičia Peter a Zuzana

## SOBAŠE

.....

## † OPUSTILI NÁS †

|                       |                         |
|-----------------------|-------------------------|
| <b>Emil Smatana</b>   | * 20.2.1939 † 8.12.2013 |
| <b>Štefan Bielich</b> | * 21.9.1943 † 9.12.2013 |

## POĎAKOVANIE

Dňa 6. decembra 2013 nás po ťažkej chorobe opustil manžel, otec a starký

### EMIL HLAVAČKA

*z Ješkovej Vsi vo veku 73 rokov.*

*Touto cestou chceme poďakovať všetkým, ktorí ho sprevádzali na jeho poslednej ceste do večnosti.*

*Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti.*

*smútiaca rodina*

## POĎAKOVANIE

*Nebolo mi dopriať s vami ďalej byť, Nebolo lieku, aby som mohol žiť. Neplačte a nechajte ma kludne spať! Bez slz možno spomínať...*

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa dňa 11. decembra 2013 prišli rozlúčiť s našim milovaným manželom, otcom a dedom

### ŠTEFANOM BIELICHOM

ktorý nás opustil dňa 9. decembra 2013 vo veku 70 rokov. Ďakujeme za prejavy sústrasti, kvetinové dary i vrúcne modlitby.

*Manželka a synovia s rodinami*

## SPOMIENKA

*Čas plynie ako tichej rieky prúd, kto ho mal rád nevie zabudnúť. Dňa 17. 11. 2009 odišiel navždy bez rozlúčky môj syn*

### Libor Bielich

Všetci tí, ktorí ste ho mali radi spomeňte si naňho spolu so mnou.

*mama Agátka*

# „NIČ, KTORÉ SA OPLATÍ VIDIEŤ“

Je to neuveriteľné, ale na zemskom povrchu sú očarujúce miesta, krásne prírodné scenérie, historické pamiatky, rôzne turistické atrakcie, ktoré Vás uchvátia a oplátí sa ich vidieť. Ale pozor, sú aj menej známe miesta, ktoré neoplývajú bohatstvom a úrodnosťou a napriek tomu ich budete chcieť navštíviť znova a znova. A práve o jednom takomto mieste vám chcem napísať...

Jedna z legiend hovorí... keď Pán Boh dokončil stvorenie sveta, spokojný sa pozrel na svoje dielo, radostne zatlieskal a pomädľil si dlane. Z omrvínok, ktoré spadli z jeho rúk do mora vznikli nádherné ostrovy - Cabo Verde. Boli objavené Portugalcami v 15. st. a ležia uprostred Atlantického oceánu v úrovni známeho senegalského mesta Dakar. Skladajú sa z deviatich hlavných ostrovov - Santo Antao, Sao Vicente, São Nicolau, Sal, Boa Vista, Maio, Santiago, Fogo a Brava. Sú vulkanického pôvodu, rôznorodé a každý ponúka niečo iné. Najväčší ostrov je Santiago. Hlavným mestom je Praia. V minulosti boli ostrovy zelené, v posledných storočiach však vysychajú v dôsledku rozširovania sa saharskej púšte a následným navievaním piesku až stovky kilometrov k tomuto súostroviu. Vďaka tomu vznikli krásne biele piesočné pláže s tyrkysovým morom pripomínajúce Karibik. Spolu s nedotknutou prírodou vytvárajú ideálne miesto na oddych a dovolenku a aj vďaka stálemu počasiu a výbornej polohe. Nebolo tomu vždy tak. Tomuto miestu sa vyhýbali aj skúsení moreplavci. Hovorí sa, že ručičku kompasu tieto ostrovy vychylujú až o 15 stupňov. V okolitých vodách sa nachádza veľa vrakov lodí a ostrovy sa stali aj útočiskom pirátov. Tieto miesta v súčasnosti poskytujú

nezabudnuteľný zážitok pre potápačov. Silné pasátové vetry vytvárajú veľké vlny, čo ocenia hlavne surfisti. Moria plné rôznych druhov rýb sú hlavným zdrojom obživy miestnych obyvateľov a zároveň lákajú športových rybárov z celého sveta. Prichádzajú sem hlavne kvôli výskytu vzácnej bojovnej ryby „Merlin“ (*Xiphias gladius*). Nerastné zdroje ostrovov sú soľ a sopečná hornina. Populácia



na Kapverdách patrí medzi najzdravšie, ale aj najmladšie. Priemerný vek je len 13 rokov, keďže väčšina dospelých odchádza za prácou do Európy a Ameriky. Napriek tomu, že krajina



patrí k Africkému kontinentu jej obyvateľstvo sa hlási ku kresťanskému vierovyznaniu (cca 95%), aj keď svojskému. Úradným jazykom je Portugalčina. Mena je kapverdské escudo, ale platiť môžete bežne aj eurom. Turistický ruch sa veľmi rýchlo rozvíja, neustále pribúdajú nové a nové hotelové rezorty, ktoré sú stavané v súlade s miestnym prostredím. Keď sa tu človek ocitne, nemôže nič iné iba sa nechať unášať všetkým naokolo.

Ja som mala možnosť navštíviť dva z ostrovov, Fogo a opakovane Boa Vista. Po sedem a polhodinovom lete (s medzipristátím v Las Palmas na Kanárskych ostrovoch) pristanete na letisku Rabil, na pustom vyprahnutom ostrove s príjemnou klímou a nadýchate sa afrického vzduchu. Žije tu len dvetisícpäťsto domáчих obyvateľov a rovnaký počet turistov roztrúsených v niekoľkých hotelových komplexoch. Severne od letiska sa nachádza jediné mesto na tomto ostrove Sal Rei. Nachádza sa tu prístav, niekoľko obchodíkov so suvenírmi, dve čerpacie stanice (jediné na ostrove), chudobnejšie obytné štvrte a na okraji mesta vyrastajú nové moderné bytovky. Kriminalitu prakticky nepoznajú. V centre mesta sú dva kostoly, protestantský a katolícky. Každú nedeľu sa v nich konajú úplne odlišné omše. V tom prvom - gospelové, multijazyčné (italiančina, angličtina, portugalčina), na ktorých sa spieva, tancuje a cvičí... jednoducho zážitok. Katolícka omša je takmer rovnaká ako u nás, len kostol vyzerá podstatne chudobnejšie. Omšu celebrujú aj rekreujúci sa kňazi. Južne od mesta pod hotelovými komplexmi sa nachádza dedinka s potomkami bývalých senegalských otrokov, ktorí pracovali v blízkej soľnej bani. Baňa po vyťažení spustla. Ich mladí potomkovia sa učia žiť z turistického ruchu (foto vpravo hore). Ešte južnejšie sa nachádza vraj štvrtá najkrajšia pláž sveta Santa Monica. Každý z nás si povie: „Tých najkrajších pláží musí byť na svete riadne veľa!“. Ale s odstupom času pri pohľade na fotografie z tohto miesta začnete veriť, že to skutočne tá štvrtá najkrajšia pláž sveta je. Dotvárajú ju neustále sa prevládajúce



vlny a miestne jaskyne nazývané „caves“, ktoré sa sriedajú s piesočnatými plážami pozdĺž brehov celého ostrova. Nám sa vryla do pamäti ešte jedna pláž nachádzajúca sa na severnej strane ostrova - Santa Maria, s vrakom strokotanej lode (foto vľavo dole na 4. strane). Vybrali sme sa k nej na štvorkolkách. Na tejto pláži oceníte nielen nádherný jemný biely piesok, krásnu kulisu s vrakom lode, ale aj to, že nie je preplnená turistami. Štvorkolky spolu s terénymi a polo nákladnými autami s pasažiermi na korbe tvoria hlavný dopravný prostriedok na tomto ostrove (foto v strede na 4. strane). Ale pozor! Piesočné duny a nečakané balvany vám presun z jedného miesta na druhé môžu značne skomplikovať. Keďže je tu len jedna hlavná komunikácia vybudovaná v niektorých častiach z dlažbových čadičových kociek. Jazdí

negatíva civilizácie dorazili aj na tieto miesta, a tak nebudte prekvapení, ak aj tu pri potulkách narazíte na hrdzavé železo, či plastové fľaše. Miesto, ktoré ale odporúčam vidieť je ostrov Fogo (v preklade oheň). Aj keď letenka nie je práve najlacnejšia, verte mi, táto investícia stojí za to. Na letisku vás zohreje pri srdiečku pocit domova pri nastupovaní do lietadla československej výroby Avia L 410 Turbolet (foto vľavo dole). To Vás bezpečne dopraví na druhý najväčší ostrov

na Kapverdách. Nachádza sa tu dodnes aktívna sopka Pico, dosahujúca výšku 2829 metrov nad hladinou mora. V roku 1995 bola zaznamenaná jej posledná erupcia, ktorá donútila obyvateľov na 6 mesiacov opustiť ostrov. Cesta do krátera je dlhá a kľukatá. Počas nej môžete sledovať pláže s čiernym pieskom, čiernu kamenistú zem postupne sa meniacu na terasovité políčka obrábané ručne. Flóra aj fauna je tu pestrá a nad všetkým sa týčia krásne Baobaby (*Adansonia digitata*). Hlavnou atrakciou ostrova sú historické mestá Sao Filipe a Cha das Caldeiras nachádzajúce sa v sopečnom kráteri. V nich sa

Vám naskytne možnosť nazrieť do života miestnych ľudí a ich kultúry (foto vľavo). Vďaka sopečnej činnosti je tu mimoriadne úrodná pôda. Miestni obyvatelia tu pestujú nielen tropické ovocie - banány, mango, papaju, avokádo, ale aj kávu. Nachádza sa tu aj najjužnejšie položená vinica severnej pologule, produkujúca niekoľko tisíc fliaš exkluzívneho vína CHA. Ľudia, ktorí tu žijú,

sa hlavne po nespvených neupravených cestách a aj necestách. Počas jazdy môžete obdivovať vyprahnutú červenohnedú kamenistú pôdu pripomínajúcu fotografie z Marsu. Len kde - tu, sa sporadicky objaví zelený ker, voľne pasúce sa kozy alebo osly. Pri prechádzaní úsekov s trochou zelene vám ponad hlavu prelietavajú húfy červených kobyliiek vo veľkosti lastovičiek. Žiaľ,



■ Autorka cestovateľskej reportáže na pobreží Atlaniku.



sú potomkovia domorodcov a francúzskych a portugalských pirátov. Sú veľmi jednoduchí, pohostinní, usmievaví a okamžite nadobudnete pocit, že vás tam každý pozná. Pohľad na snedé deti s modrými očami vyvolávajú zmes emócií. Oblúbeným pokrmom ostrovanov je „cachupa“. Ide o pomaly varenú polievku z kukurice, strukovín, rýb a mäsa. Hustota a pestrosť jednotlivých ingrediencií obsiahnutých v polievke závisí od finančnej situácie rodiny. Pokiaľ chcete venovať nejaké peniaze miestnym za ich pohostinnosť, vhodné sú papierové bankovky. Kovové mince nemajú možnosť v banke zameniť. Na ostrovoch nie sú žiadne hlučné zábavy či diskotéky, len pokoj, klud a pohoda. V hoteloch samozrejme fungujú animačné programy. Nekonečný oceán a neutíchajúce vlnobitie pri východe alebo západe slnka vám dodá neskutočnú energiu. Na každom kroku Kapverdských ostrovov počujete heslo domácich „NO STRESS“ - zabudni na starosti, uvoľni sa, užívaj život ...

Cabo Verde nie sú známu turistickou destináciou a zatiaľ ani nie sú tak často navštevované ako ostrovy v Stredozemnom, Indickom či Karibskom mori. Ležia strategické v oceáne a to z nich robí neobjavený raj na zemi.

Čo dodať na záver? Cestovanie rozširuje obzor, učí nás spoznávať ľudí a rešpektovať odlišnosti kultúr. Ale dáva nám aj zodpovednosť, aby sme si nezničili aj tieto posledné nedotknuté miesta na Zemi a zachovali ich aj pre budúce generácie.

Katarína Bielichová

## Dnešný deň sa radujeme, snívajme a spomínajme

Krok po kroku, deň po dni sa dostávame k magickému dátumu, na ktorý sa všetci tešíme – 24. december. Už klopú na dvere – Vianoce – jedno slovo a znamená tak veľa. Čas radosti, veselosti, pokoja a rodinnej pohody. Čas naplnených túžob, priání a želaní. Čas porozumenia, tolerance a lásky.

Obchody už doslova praskajú pod ťted-  
rošou výberu vianočných ozdôb, darčiekov,  
svetielok. Ponúkajú živé i umelé stromčeky,  
ktoré sú symbolom Vianoc a nesmie chýbať ani  
v jednej rodine. Voňavý rozžiarený stromček,  
krásne vyzdobený stôl, pod obrusom šupin-  
ka z kapra či drobná minca, jabĺčka, orechy,  
sviečka a oblátky s medom dotvárajú tú pravú  
atmosféru.

Sadnime teda k spoločnému stolu a popraj-  
me si vzájomnú úctu a lásku. Je to čas, kedy  
sa snažíme aspoň na malú chvíľu zastaviť a vy-  
chutnať si okamih, ktorý nám tento deň daruje.  
Nájdime si aspoň pár minút jeden pre druhého  
a hlavne pre deti. Snívajme a spomínajme.

Každý si rád v pamäti vynorí obrázok  
z detstva, ako tajomne na nás vtedy Viano-  
ce pôsobili. Neskôr ich nahradili spomienky  
na obdobie, keď boli deti malé, tá ich detská  
úprimnosť a radosť z darčiekov, je pre nás tou  
najkrajšou spomienkou. Ako sme spolu piekli  
voňavé pečivo, či zdobili stromček, pripravovali  
štedrú večeru. Potom sme spolu išli na Polnoč-  
nú do kostola k jasličkám - pokloniť sa a vzdať  
úctu narodenému Ježiškovi a zaspievať tú  
na celom svete najznámejšiu vianočnú pieseň  
Tichá noc, svätá noc...

Vianoce sa oslavujú na celom svete. A osla-  
vujú ich nielen kresťania ale aj inoverci. Vianoce  
sú sviatky, ktoré dávajú dohromady celú rodinu,  
zblížuju chudobných s bohatými, zblížuju ľudí,  
aby im ukázali cestu pokoja a mieru.

Vianočné čaro – áno, to je vôňa čečiny,  
vanilky, škorice, čaro svetielok a zhon, lebo  
každý chce potešiť toho druhého nejakým  
darčekom.

Všetky darčeky sú krásne a najvzácnejšie  
vtedy, ak ich dávame z úprimného srdca. Vtedy  
sa tešíme aj z toho najmenšieho, lebo aj v ňom  
je ukryté čaro Vianoc.

Ale to pravé čaro nastáva až vtedy, keď si  
uvedomíme, prečo tento sviatok slávime. Aby  
sa tento krásny čas premietol aj do dní nasle-  
dujúceho roka. Všetky dni, všetky mesiace nech  
sú rovnako krásne. Prispejme aj my k tomu, aby  
svet a ľudia v ňom prežívali opravdivý pokoj,  
aby bol pravým darom pre Zem. Pre každého  
človeka na nej.

U nás sa tradícia Vianoc odvíja od narodenia  
Ježiška. Nech radosť z Betlehema a svetlo z neba  
prežiarí ľudské srdcia a posilní nás.

*Nuž, ozdobme si svoje srdcia úprimnosťou,  
dušu čistotou, oči láskavosťou,  
aby náš život nebol plný zloby,  
to všetko je treba do dnešnej doby.*

Anna Kňazeová

## PRANOSTIKY OD ŠTEDRÉHO DŇA

### 24.december

- Jasné Vianoce, mnoho vína a ovoce.
- Koľkokrát sa ukáže sneh pred Vianocami,  
toľko bude trvať po Vianociach.
- Aký je čas na Adama a Evy, také budú na-  
sledujúce dni.
- Biele Vianoce, zelená Veľká Noc.
- Keď na narodenie Krista pršať začne, za štyri  
týždne počasie mračné bude.
- Keď je na Štedrý večer hmla, bude plané  
počasie.
- Lepšie Vianoce treskúce, nežli tečúce.
- Ak na Vianoce voda z neba leje, starosť  
o úrodu hlavu vám ohreje.
- Keď je hus na Vianoce na blate, na Jozefa  
bude na ľade.
- Na Vianoce nevarťe sliepku ani hus, šťastie  
od vás odletí na ďaleký kus.

### 25.december

- Keď dvadsiateho piateho svieta slnko len  
toľko, čo gazda koňa oširuje, bude dobrá  
úroda zemiakov.
- Na Vianoce blato, na Veľkú Noc sneh.

### 26.december

- Ak sa vetry na sv. Štefana spolu chytia, veľké  
priekopy a záveje narobia.
- Keď duje vietor na Štefana, bude víno bu-  
dúceho roku plané.
- Na sv. Štefana nesmie byť už barina.
- Keď sv. Štefan blato vyfúkal, bude pekná jar.

### 27.december

- Sivý sv. Ján veští dobrý rok.

### 28.december

- O Mládkách i deň sa omladzuje.

### 31.december

- Keď je Starý rok jasno, v maštaliach bude  
prázdno.

zozbierala Anna Kňazeová

## VÝSTAVA V JEŠKOVEJ VSI

Obecný úrad v Ješkovej Vsi pripravil na po-  
poludnie tretej adventnej nedele – 15.de-  
cembra – vianočnú výstavu. Deti z materskej  
školy, aj deti staršie pripravili rôzne dekorácie  
na vianočnú výzdobu. Na stoloch bolo viacero  
adventných vencov v rôznych prevedeniach,  
svietniky na vianočný stôl a iné zaujímavé  
originály, ktoré vytvorili šikovné ruky ješko-  
vianskych žien. Ozdobou výstavy bol určite  
Betlehem z dielne nášho občana Mariána Do-  
biaša. Počas výstavy sa prestavil aj Chor de  
Clus. Prítomní návštevníci si vypočuli rôzne  
piesne s vianočnou tematikou. Zopár kolied si  
s nimi zaspievala aj mužská spevácka skupina  
z Klíža. Aj toto spoločné vystúpenie znásobilo  
sviatočnú náladu tohto dňa.

Ing. Zuzana Holáková



■ Šikovné ruky mladej autorky Aničky Neš-  
tepnjej dokážu vytvoriť naozaj skvostné  
medovníčky. Foto – A. Neštepna

## Zo starkinej kuchyne

Novým seriálom receptov by sme chceli  
priblížiť a uchovať tradičné miestne špeciality  
pre mladšie kuchárky, pre inšpiráciu tých, ktorí  
možno akurát takýto recept nepoznajú. Je  
december, blížia sa Vianoce. Na našich stoloch  
nesmie chýbať typický koláč týchto sviatkov  
- štedrák. Tento recept mám od svokry. Tá ho  
dostala od Ivy (Evy) Hudokovej, ktorá bývala  
v Malej uličke, mamy Milana Hudoka (predsedu  
AMK Veľký Klíž).

## ŠTEDRÁK

Cesto: 600g polohrubej múky, 150g masťi, 2  
vajčka, trochu soli, kvások z 30g kvasníc, 5  
lyžičiek cukru a 2dcl vlažného mlieka. Cesto  
zamiesime a hneď s ním pracujeme. Rozdelíme  
ho na 4 cestíčka. Rozgúľame a preniesime  
na maslom vymastený plech. Natrieme sliv-  
kovým lekvárom a navrstvíme makovú plnku.  
Rozgúľame druhé cestíčko, položíme na koláč,  
popicháme vidličkou, môžeme opäť potrieť  
lekvárom, navrstvíme orechovú plnku. Na toto  
nasleduje rozgúľané tretie cestíčko. Naň pôjde  
tvarohová plnka. A na ňu opäť rozgúľané 4  
cestíčko. Ja vrch koláča špeciálne nezdobím,  
len ho opäť ozdobne popichám vidličkou, aby  
sa cesto pri pečení veľmi nezdvihlo. Ale kto  
sa chce vyhrať, dá sa zo zvyškov cesta urobiť  
ozdobná mriežka na vrchu koláča, tak, že sa  
koláč najskôr natrie lekvárom, potom sa urobí  
mriežka a do mriežky sa ukladajú orechy, tva-  
roh, hrozienka... Plnky si pripravíme dopredu.  
Maková plnka: mletý mak, cukor, rum, horúce  
mlieko. Orechová plnka: mleté vlašské orechy,  
strúhanka, vanilkový cukor, cukor, rum, horúce  
mlieko. Tvarohová plnka: tvaroh, cukor, vanil-  
kový cukor, citrónová kôra, smotana.

ts

## Čertíci a Mikuláš v MŠ

**Prečo žiarili detské očka?  
Prečo sa tak tešili ?**

Tešili sa, lebo v MŠ nás čakalo opäť niečo nové, prekvapujúce a zaujímavé. Takýto deň nás čakal dňa 6.12.2013 v MŠ, kedy príchodu Mikuláša predchádzali čertovské kúsky spojené s aktivitami detí. Deti a pani učiteľky boli preoblečené za čertíkov a po krátkom rozhovore naša zábava začala. Hľadali sme iskriace kopýtka, na hudbu sme si sadali na chvostík, čertíci zdobili stromček, podávali si vrece s uhlím, varili čarovný odvar a mnoho ďalších aktivít, kde sme robili samé dobré skutky, aby sme si pripravili pekné Vianoce. Nakoniec zavítal medzi nás Mikuláš, obdaroval všetky deti a deťom zostala na tento deň krásna spomienka.

*Darina Halmová, riad. MŠ Veľký Klíž*



*Všetko čo robíme je iba kvapka v mori, ale keby sme to nerobili, tá kvapka by tam chýbala.*

*/ Matka Tereza z Kalkaty /*



■ Adventný veniec našej kolegyne Tatiany Saskovej.  
Foto – autorka

## História jednej fotografie

Čiernobiele fotografie vyvolávajú v nás nostalgické spomienky. Zachytávajú pominuteľnosť nášho bytia. Čím sú staršie, tým sú vzácnejšie. Sú na nich často naši predkovia, zvečnení zvyčajne pri nejakej spoločenskej udalosti, svadbe, cirkevnej, alebo školskej slávnosti... Jedna takáto fotografia sa nám dostala do rúk z archívu rodiny Dobiášovej. Je na nej zachytená svadba Františky, rod. Belicovej a Alojza Dobiáša. Sobáš sa konal okolo r.1932. Spoločná fotografia rodiny vznikla na dvore nevesty v Ješkovej Vsi. Tento rodinný dom už nestojí, na jeho mieste vyrástla novostavba (pri hlavnej ceste, je na zeleno omietnutá). Zaujímavosťou je, že niektorí účastníci tejto svadby ešte žijú. Dievčatko v popredí je Helena Holáková, rod. Neštepová. Jej matka Mária, rod. Dobiášová bola ženichovou sestrou. Na fotografii by mal byť zvečnený aj Anton Dobiáš, o ktorom sme písali v Novom Cluse ako o „zbrojnošovi“ v rozprávke o Pyšnej princeznej. Jeho otec Marcel bol bratom ženicha. Mladomanželia po sobáši bývali, ako bolo zvykom, v rodičovskom dome v Klíži, spoločnom pre niekoľko rodín súrodencov. Vychovali spolu dvoch synov - Jozefa a Vendelína, syn Vladko zomrel maličký. Pán Alojz viedol miestnu pobočku sporiteľne, ešte pred cca 30 rokmi, už v serióznom kmeťovskom veku. Spomínam si na naňho ako na veselého človeka so svojráznym humorom.

*Ing. Tatiana Sasková*

## POZDRAV OD ZNÁMEHO HIMALÁJISTU

Možno si hneď nespomeniete, kde je Dúbrava. Pripomeniem, že na Liptove. A práve tam sa na konci novembra konal Maxi Horský Dedinský Festival. Na prvý pohľad žiadny súvis s Veľkým Klížom. Listová zásielka odtiaľ však hovorí o opaku. Naozaj nás milo prekvapila. Dostali sme pozdrav od rodiny Mališkovej. Zásielka obsahovala aj želanie od Petra Hámora, ktorý bol hosťom festivalu. Veľmi radi ho uverejňujeme.

*Peter Maťašeje*

*Všetky m citate lohu  
vela' stastie  
zlo  
Peter Hámor*

# Mrazivá pohoda na Brezovej



Tak, ako sa pomaly končí kalendárny rok, končí sa aj ten turistický. Posledným podujatím sa stal tradične v prvú decembrovú sobotu pochod na Brezovú. Vždy začína veľkým očakávaním, ako bude, kto a koľko ľudí príde? Tentoraz sme sa ráno stretli desiat, Jožko Bielich nás však prišiel len vyprevadiť, takže vyrážame v počte deväť. Fúka vietor, poletuje sneh.

Prvý úsek od KD na Vrch Horu ideme trochu netradične, inou trasou ako obvykle. Dnes je totiž poľovačka, nebudeme riskovať, že si z nás (či do nás) nejaký lovec vystrelí. Hore krátka pauza, fúka aj sneží už o niečo viac. Pokračujeme ďalej po lesnej asfaltovej ceste až na štátnu, smer Veľké Uherce. Malé občerstvenie, a už sa opäť dávame do pohybu. Zostup do Drahožickej doliny je strmý a plný vývratov. Štefan sa nám stratil z dohľadu. Zídeme dolu a ja bežím pozrieť na križne cesty. Štefan sa našiel. Opäť spolu šliapeme vpred. Stúpanie po kamenistom úbočí pod Oselným vrchom dá zabráť všetkým, zaslúžime si riadne posilnenie. Prírodné, kamenné švédské stoly sa takmer prehýbajú pod nákladom klobásky, slaninky, syrov a iných dobrôt. Chodník na vrchol je samý ľad, napriek tomu Peťo, Julko a Štefan neváhajú a idú ho pokoriť. My ostatní študujeme novú infotabulu, ktorá nám predstaví pradávnú históriu tohto miesta. Traja ľadoví muži sa vracajú, čaká nás ďalšia dolina a ďalší výstup. A už sme na brezovských lúkach. Je tu dosť snehu a vietor vytvára až takmer arktické podmienky. Peťo urobí provizórny stojan a aranžuje spoločné foto.

V tejto zime akosi rýchlejšie. Chata na Brezovej sa hemží ľuďmi, o chvíľu sme tam.

Srdečné privítanie, stisky rúk, stretnutie známych, priateľov, či niekoho z rodiny, vždy dáva tomuto miestu neopakovateľnú atmosféru. Pomyšnou čerešničkou na torte je výborný guláš, snáď najlepší v histórii. Dnes však máme aj povinnosti, milé povinnosti. Peťo, Vlado a Danka odovzdávajú oficiálne, aj symbolické poďakovanie Mariánovi Chovancovi, primátorovi Bánoviec nad Bebr. za nezištnú pomoc pri organizácii májového 50. stretnutia čitateľov časopisu Krásy Slovenska. Ten neskrýva úprimné prekvapenie. Poďakovanie samozrejme patrí aj turistom z Veľkých Uheriec v čele s predsedom Jozefom Čmikom. Priateľské, neformálne rozhovory však zastavuje neúprosny čas. Čaká nás posledná pešia časť túry - cesta do Radobice.

Hostinec u Plachtu a prvé prekvapenie. Opravujú kúrenie, takže rozdiel medzi počasím vonku a dnu je len v tom, že vo vnútri nesneží. Nevadí. Prekvapenie druhé, mnoho

prijemnejšie. Prichádzajú Marek a Dano, ktorí nemohli absolvovať túru, a tak nás prišli podporiť aspoň takýmto spôsobom. Marek odchádza a berie so sebou aj Irenku, Danku a Katku. Pánska jazda. Odvezieme sa do Partizánskeho, kde



■ **Zľava predseda KST Ostrá Veľký Klíž Peter Maťašeje, predseda KST Veľké Uherce Jozef Čmiko, primátor Bánoviec nad Bebr. Marián Chovanec a tajomník KST Ostrá Vladimír Sasko krátko po odovzdaní symbolických poďakovaní.**

Dano zavolať 7-miestny taxík, nech sme všetci spolu. Končíme ako vždy u Puterku. Tam nás čaká teplá večera a studené nápoje. A aj posledné prekvapenie dňa. Braňo prináša pozdravy a s nimi aj úplne novučičké pečiatky pre naše KST. Veď za tých 10 rokov aktívnej činnosti sme tie pôvodné takmer zodrali. Zostáva už len cesta domov.

Turistický rok sa pomaly končí. Aký bude ten ďalší? Určite v niečom nový a iný. Pridajte sa aj vy. Nech môžeme spolu zodrať ešte veľa, veľa pečiatok. Máme na to!

*Text a foto - Emil Sasko*



■ **Momentka zo slávnostného večera.**



## GALAVEČER MOTOCROSS TOUR VO VEĽKOM KLÍŽI

V sobotu 14. decembra sa v našom kultúrnom dome konal Galavečer Motocross Tour, ktorého sa zúčastnili jazdci z celého Slovenska. Sálu pripravili a vyzdobili členovia OŠK - AMK Veľký Klíž. Súčasťou výzdoby boli aj pútače sponzorov, ktorí prispeli do bohatej tomboly. Spomeniem niektorých: motocykel s obsahom 50cm<sup>3</sup> darovala firma Kros Pavol Hudok, motokrossové pneu pán Rous z Moravy, prispeli aj Drevital, Monster Energy z Prahy a ďalší, ktorí pridali 33 hodnotných cien. Galavečer otvoril predseda a manažér klubu Milan Hudok spoločne s prezidentom Slovenskej motocyklovej federácie Dr. Petrom Smižikom. Moderátorkou večera bola Daniela Marková. Na úvod vystúpila s hodinovým programom umelecká skupina Balzam z Bratislavy. Potom počas celého večera hrala hudobná skupina DISK zo Solčian. V prestávkach sa konalo vyhodnocovanie 67 jazdcov z celého Slovenska v jedenástich kategóriách. Ocenení boli aj jazdci nášho klubu. V MX2 Hobby tretie miesto obsadil Andrej Stanko, šiesta priečka v MX2 patrí Petrovi Obertovi. V MX3 Open štvrté miesto patrí Martinovi Bednárovi, piate miesto v MX3 Hobby obsadil Marek Najman. Ceny odovzdávali viceprezident Ing. Ľubomír Lefler, členka výboru TPM p. Garčiarová. Patrí sa spomenúť aj kolektív v kuchyni - kuchárkam Márii Hlavačkovej a Zuzane Maťašeovej pomáhali Jozefína Bujnová a Helena Janáková. Navarili skutočne vynikajúcu večeru. Program pokračoval zábavou až do neskorých hodín. Lúčili sme sa s pozdravom: dovidenia o rok.

*Milan Hudok st.*

Všetkým našim spolupracovníkom, dopisovateľom a verným čitateľom želáme radostné a požehnané vianočné sviatky a v roku 2014 veľa zdravia, šťastia a pokoja.

**Redakcia NC**



Vydáva Obecný úrad Veľký Klíž, PSČ: 958 45, okres Partizánske, č.t. 038/5429222. Šéfredaktor **Peter Maťašeje**, č.t. 0908 772 326, e-mail: mataseje@bestnet.sk, redakčná rada: **Ing. Zuzana Holáková, Ing. Tatiana Sasková, Anna Húdoková, Anna Kňazeová**. Príspevky do novín prijíma obecný úrad a redakčná rada. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy článkov. Schválené obecným zastupiteľstvom dňa 30.11.1995 pod č.9/1995 v bode 2, písm.f. Tlač Rosart. Registrované Ministerstvom kultúry pod EV 3637/09, IČO: 00311308, ISSN 1339-2611. Dátum vydania: 20. decembra 2013.